Scenariusz lekcji na godzinę wychowawczą.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

I. Temat: *Planujemy swoje finanse*.

II. Cele lekcji

Cel główny:

Kształtowanie umiejętności układania budżetu.

Cele szczegółowe:

- wzbogacenie wiedzy ekonomicznej uczniów na temat elementarnych pojęć, tj budżet, wpływy, wydatki, nadwyżka, deficyt

- Kształtowanie umiejętności tworzenia i bilansowania budżetu rodziny

- Przekonanie uczniów o konieczność planowania dochodów i wydatków gospodarstwa domowego

III. Metody

Dyskusja, ćwiczenia praktyczne

IV. Środki dydaktyczne:

Karty zadań

V. Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel wprowadzając do tematu lekcji pyta uczniów skąd ludzie biorą pieniądze. Uczniowie dzielą się z innymi swoimi pomysłami, a nauczyciel zapisuje je na tablicy. Odpowiedzi mogą być różne, np.: wynagrodzenie za pracę, renta, emerytura, darowizna, pieniądze z programu rządowego „500+", wygrana w konkursach, dochody z dzierżawy gruntów, wynajmu nieruchomości, inwestycje na giełdzie, lokaty bankowe, kredyty, pożyczki.

Następnie nauczyciel pyta skąd nastolatek może mieć pieniądze. Odpowiedzi uczniowie wpisują w schemat ze skarbonką świnką (załącznik 1). Przykładowe odpowiedzi: kieszonkowe od rodziców, pieniądze od członków rodziny np. babci, cioci, za udzielanie korepetycji, skup makulatury, sprzedaż

niepotrzebnych rzeczy, starych podręczników, za pomoc sąsiadom, np. odśnieżanie, mycie okien, roznoszenie ulotek, stypendium.

2. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie krótkiego tekstu (załącznik 2). Ma on skłonić uczniów do refleksji nad tym, jak ważne jest dobre gospodarowanie swoimi funduszami oraz tego że nie zawsze można przewidzieć wszystkie wydatki. Wprowadza pojęcia:

budżet – zestawienie planowanych wpływów i wydatków na określony czas,

nadwyżka w budżecie – jeżeli planowane wpływy są większe niż wydatki

deficyt budżetowy – jeżeli wydatki są większe niż wpływy

zrównoważenie budżetu – gdy wpływy równają się wydatkom.

Nauczyciel omawia listę rzeczy, które trzeba uwzględnić podczas planowania budżetu:

- przewidywane wpływy

- określone wydatki

- określenie listy priorytetów, (rzeczy niezbędnych, stałych wydatków) oraz rzeczy luksusowych i tych, których zakup możemy odłożyć na później

- uwzględnienie rezerwy (np. w formie oszczędności) na nieprzewidziane wydatki (np. naprawa pralki, nieplanowana wizyta u dentysty)

- po opracowaniu budżetu należy dokonać jego przeglądu pod kątem zwiększenia oszczędności.

3. Nauczyciel przedstawia uczniom przykładowy budżet miesięczny Adama (załącznik 3) i prosi uczniów o podzielenie się swoimi refleksjami na jego temat. Uczniowie wpisują do tabeli swoje pomysły na zwiększenie wpływów oraz zmniejszenie wydatków chłopca.

4. Nauczyciel rozdaje uczniom materiał, na podstawie którego uczniowie będą musieli w domu przygotować budżet rodziny Nowaków (załącznik 4). Nauczyciel prosi uczniów aby zwrócili uwagę na ilość niezbędnych wydatków. Prosi o refleksję nad tym, jakie są ich oczekiwania finansowe a jakie możliwości ich rodziców i zrozumienie, dlaczego tak często rodzice muszą odmówić im kupienia wielu rzeczy.

ZAŁĄCZNIK 1.

ZAŁĄCZNIK 2.

W połowie miesiąca Janek wydał już całe kieszonkowe, które otrzymał od rodziców. Ucieszył się, gdy babcia dała mu 50 zł, bo musiał kupić jeszcze prezent na urodziny mamy. Jednak następnego dnia kolega sprzedawał za 30 zł jego ulubioną grę, nie mógł przegapić takiej okazji, przecież za pozostałe 20 zł może kupić jakiś drobiazg dla mamy. Tego dnia Janek do późna grał na komputerze. Następnego dnia zaspał do szkoły, musiał pojechać autobusem za 2 zł, chociaż zwykle odwozi go tata. W szkolnym sklepiku kupił zeszyt do matematyki za 1,50 oraz bułkę i napój za 6 zł. Po szkole zaszedł do biblioteki i tu czekała go niemiła niespodzianka, musiał zapłacić 5 zł za to że nie oddał w terminie książki. Pozostało tylko jedno – kupić mamie prezent… za pozostałe 5,50 zł.

ZAŁĄCZNIK 3.

Miesięczne wpływy Adama	**Kwota (w zł)**	**Wydatki Adama**	**Kwota (w zł)**	**Propozycje zmian, oszczędności**
- oszczędności z poprzedniego miesiąca	30	- słodycze do szkoły	20	
- kieszonkowe	80	- kino	26	
- zrobienie zakupów dla sąsiada	10	- płyta z ulubioną muzyką	40	
- pieniądze od babci	50	- prezent na dzień babci (zdjęcie w ramce)	25	
		- Fast food	23	
		- pieniądze odkładane co miesiąc na rower	30	
	Razem 170		**Razem** 164	

Razem: nadwyżka 6 zł

ZAŁĄCZNIK 4.

Zaplanuj miesięczny budżet 4 – osobowej rodziny Nowaków, dokonaj wyboru, na co przeznaczyć pieniądze, uwzględnij pieniądze na nieprzewidziane wydatki jako odłożone oszczędności.

wpływy	**Kwota (w zł)**
Wynagrodzenie mamy	2500
Wynagrodzenie taty	3000
Oszczędności z poprzedniego miesiąca	200
Pieniądze za wynajem garażu	150
Comiesięczne wydatki	**Kwota (w zł)**
Opłaty stałe:	
- czynsz za mieszkanie	560
- prąd, gaz	200
- TV, telefony	120
- bilet miesięczny	80
- rata za pralkę	150
- rata kredytu mieszkaniowego	650
Zakup paliwa	500
Żywność	900
Środki czystości, kosmetyki	90
Kieszonkowe dzieci	200
Prywatne lekcje angielskiego dla córki	160
Trening AIKIDO syna	120
Pieniądze odkładane na wyjazd na wakacje	200
Pieniądze odkładane na studia córki	200
Dodatkowe potrzeby	**Kwota (w zł)**
Nowa kurtka zimowa dla córki	150
Syn prosi o modne buty	250
Mama musi iść do fryzjera	70
Tato chce kupić kamerkę samochodową	130
Wycieczka szkolna syna	150
Prezent z okazji rocznicy ślubu dziadków	120
Mama chce iść do teatru	80
Córka chce wyjechać na obóz językowy	1500
Syn chce kupić prezent na urodziny kolegi	40
Wizyta u dentysty taty	100
Córka potrzebuje książki – repetytorium maturalnego	40
Tato potrzebuje ciepłych rękawiczek	60
Mama chce nową torebkę	90